

Turba Kool (lasteaia osa)

RESSURSIKULUDE ANALÜÜS 2023/2024

Käesoleval hetkel oleme olukorras, kus on otsustamata, kas saame uue lasteaiaamaja või mitte. Seepärast puudub pikaajaline arenguplaan lasteaia majanduslike ressursside kohta. Jooksvalt vahetatakse välja valgustid säästlikumateks.

Eesmärgid 2023/2024 õ/a

- Lasteaia õuealale on loodud õuesõppe, aianduse ja Rohelise Kooli programmi läbiviimiseks kompostimisvõimalused, paigaldatud pingid ja laud terassidele õppimiseks, vabaks mänguks, einestamiseks; iga rühma terrasi juures on taimekastid maitsetaimede, lillede, köögiviljade istutamiseks; ostetud on kaks vihmaveekogumist mahutit 265L x2=530l, mis ootavad paigaldamist koos kastmissüsteemiga;
- Lasteaia hoovialal on putukahotell, Kanade kodu koos kanadega, märgistatud õuna- ja viljapuud, mis on väga viljakandvad; lisaks on palju looduslikku materjali (puuhalud, oksad, käbid jne)
- Õuesõppe tegevusi planeeritakse korrapäraselt projektiplaanidesse

Lasteaia eelarve koostatakse vastavalt rühmade sisendile ja võimalustele, personalil on võimalus anda omapoolseid soovitusi ja hinnanguid.

Üldiselt lasteaia majandamine on Saue valla varahalduse hallata. Nende kaudu käib üldisem maja haldamisega seotud kulutuste jälgimine ja optimeerimine. Majandamine on ressursisäästlik, rakendatakse säästlikke majandamis põhimõtteid.

Oma meeskonnaga oleme planeerinud suvise kastmisvee kasutamise vihmavee kogumismahutist. Vihmavee mahutid on tellitud, ootame paigaldamist. Loodame kasutada suvel 2024 õ/a.

Sügis 2024 õ/a on plaanis kasutusele võtta tööstuslik nõudepesumasin, mis peseks määratud nõud lühema ajakuluga. Nõudepesumasin olemas.

Lasteaed on ehitatud 1974 aastal, elektri-,veekulude haldamine on automatiseeritud. Lasteaia kütte näidud teatatakse e-maili teel energia tootjale. Pidevalt toimuvad süsteemide hooldus ja järelevalve.

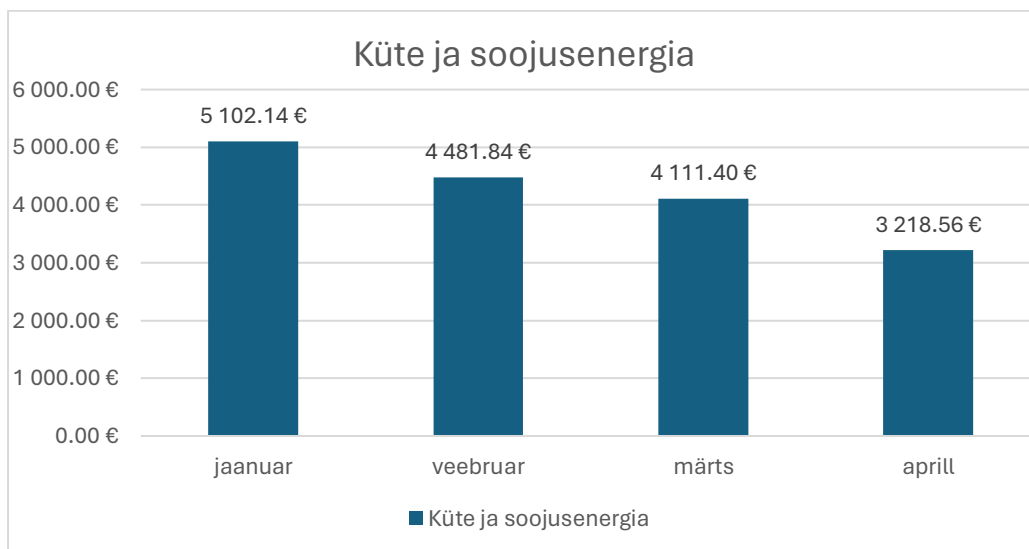
Lasteaia hoovis on paigaldatud liikumisanduritega valgustid;

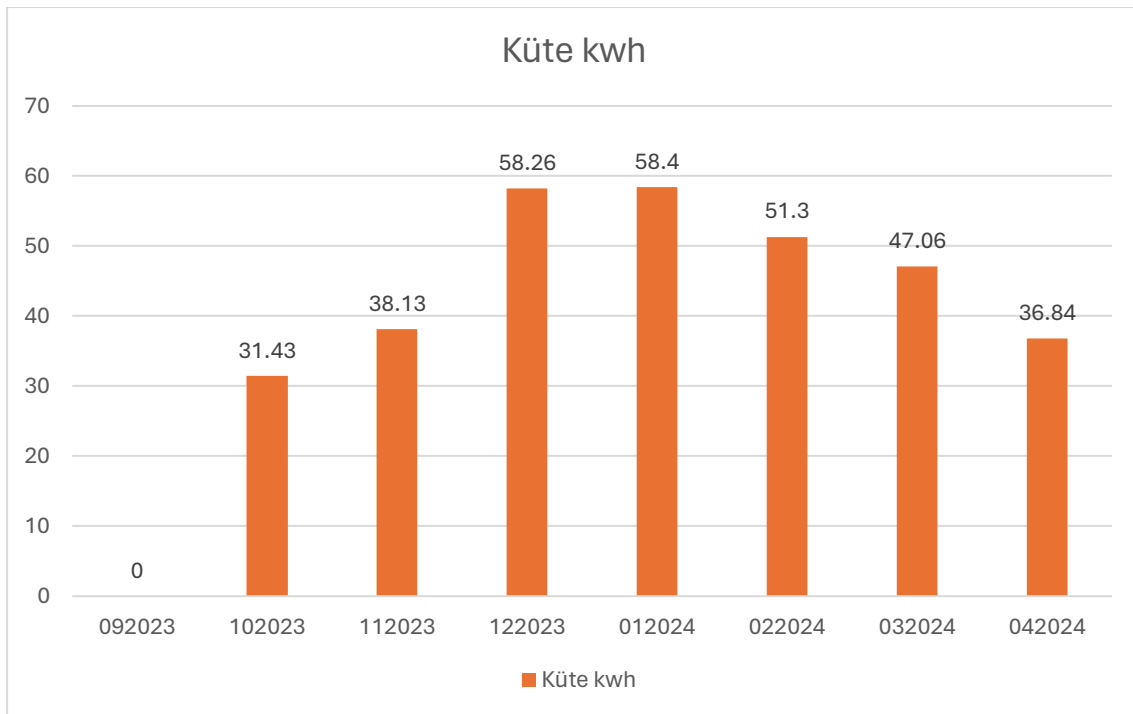
- Välja on vahetatud avariivalgustus
- Lasteaia küte toimub kaugküttel

KULUD AASTA LÕIKES

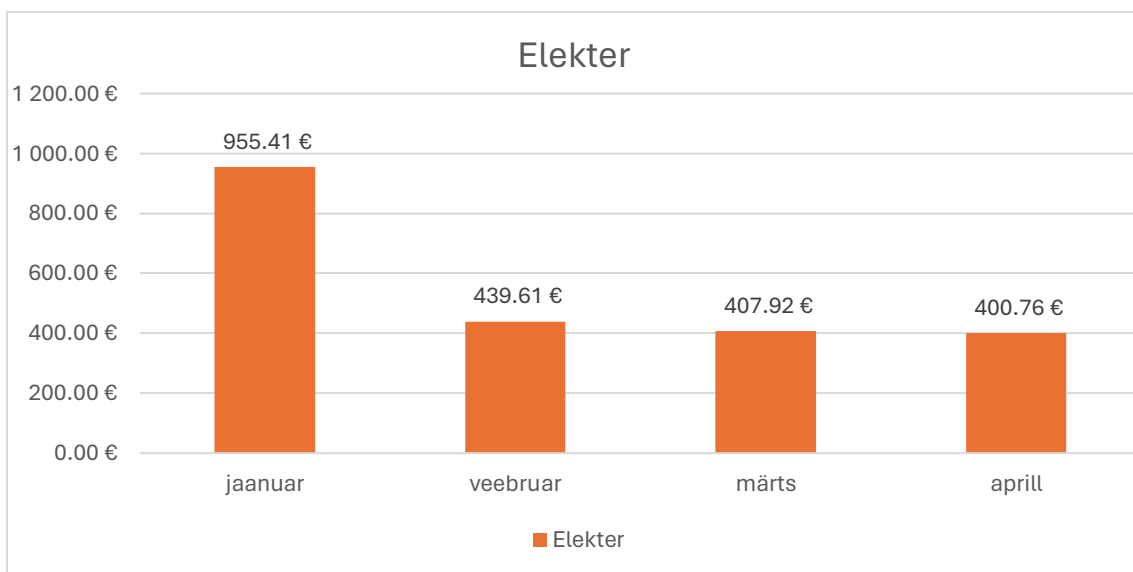
Kulud kommunaalile aastas	jaanuar	veebruar	märts	aprill
Küte ja soojusenergia	5 102,14 €	4 481,84 €	4 111,40 €	3 218,56 €
Elekter	955,41 €	439,61 €	407,92 €	400,76 €
Vesi ja kanalisatsioon	198,72 €	128,34 €	161,46 €	169,74 €
Korrashoiuteenused	107,55 €	101,15 €	101,15 €	208,62 €
KOKKU	6 363,82 €	5 150,94 €	4 781,93 €	3 997,68 €

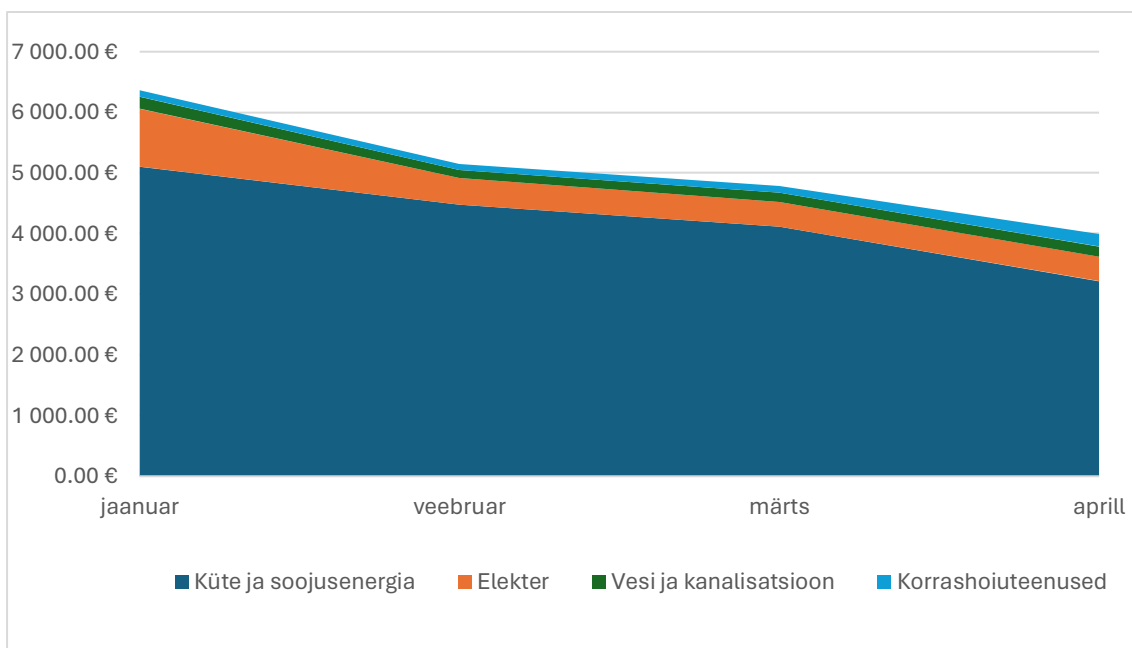
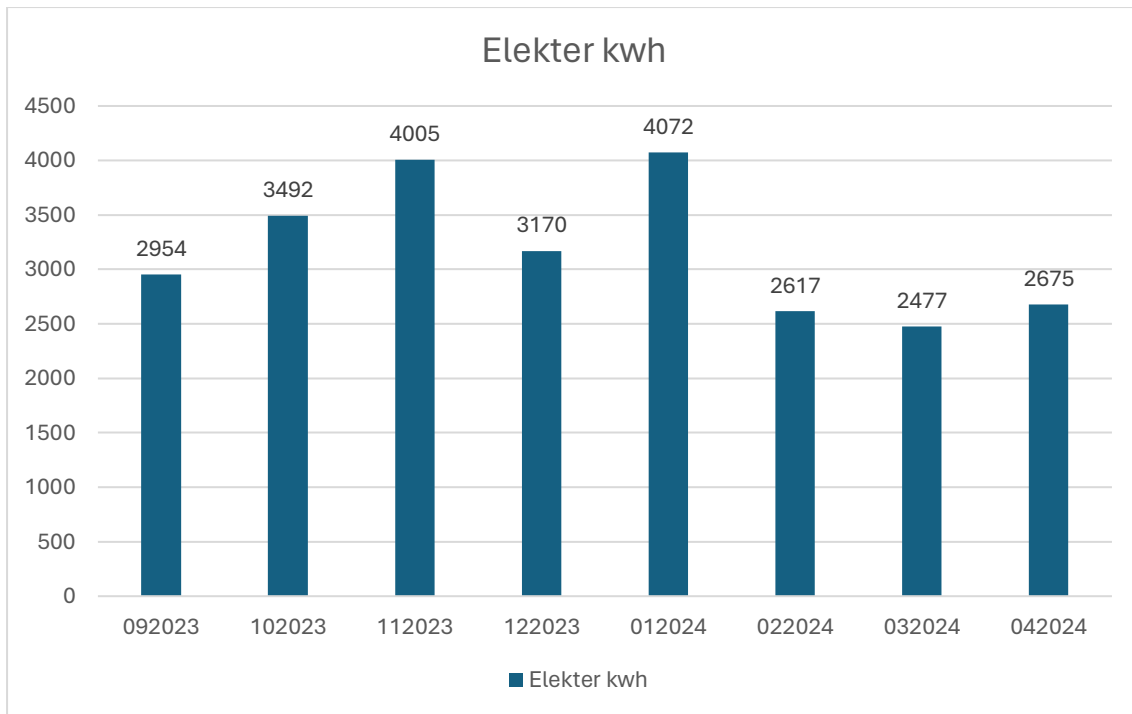
KÜTE

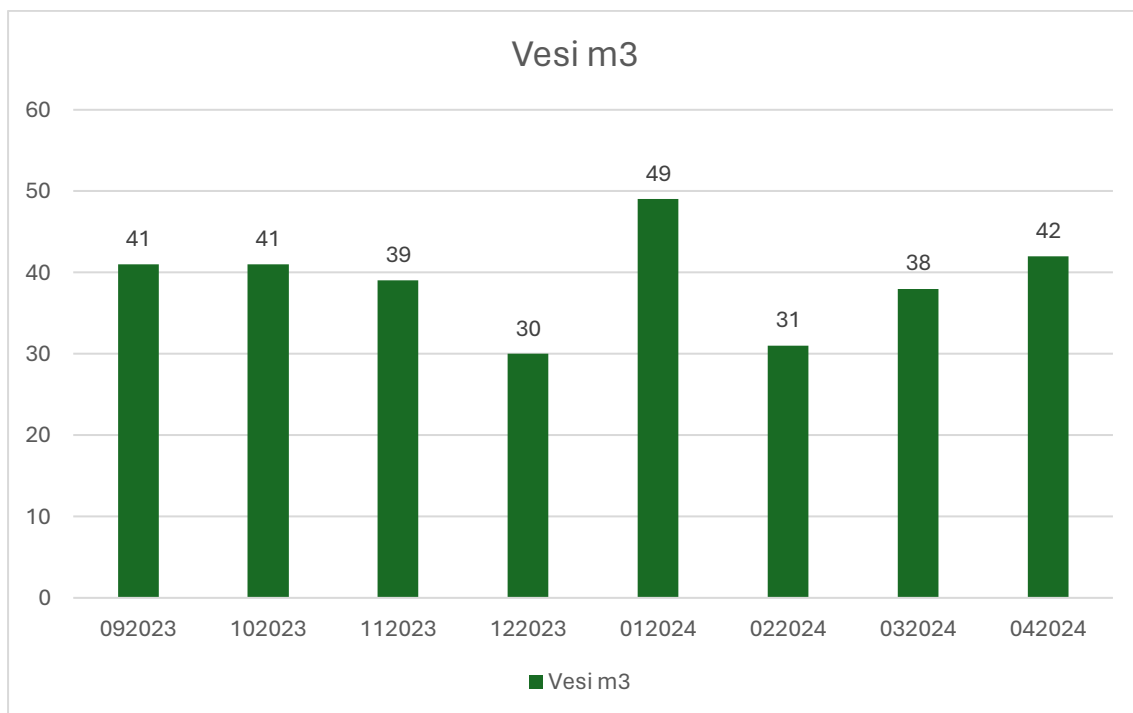
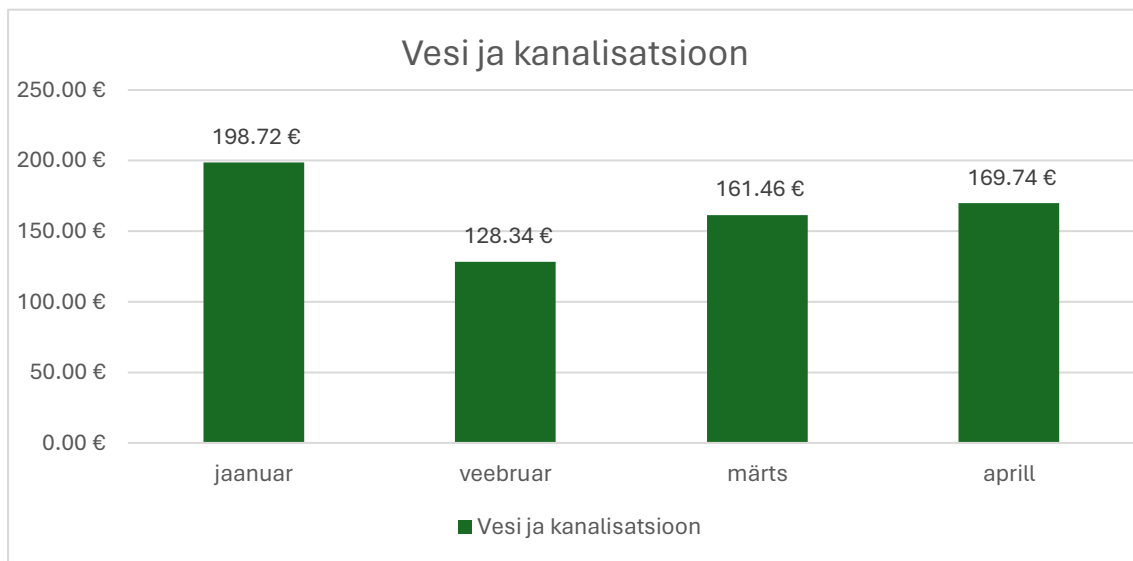

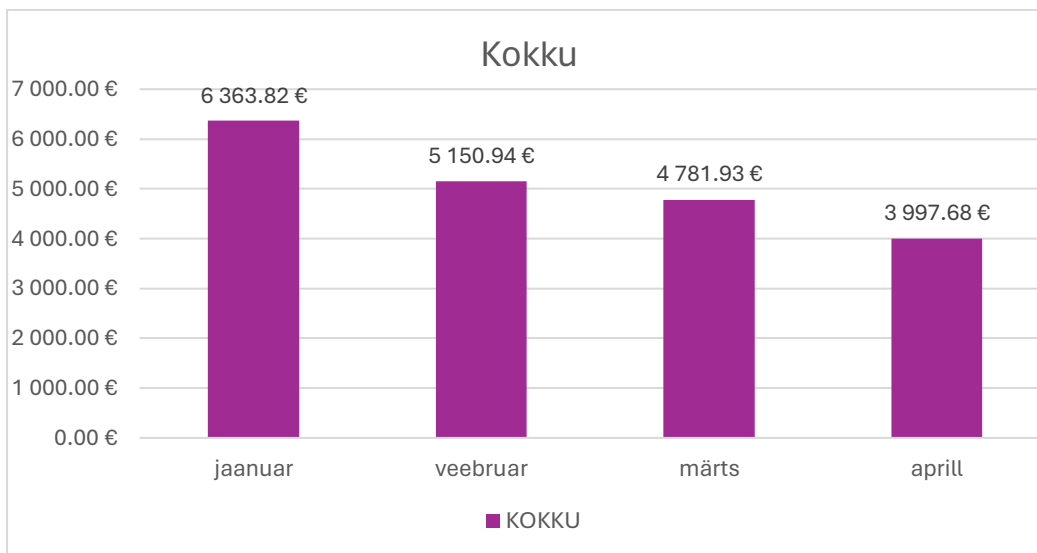
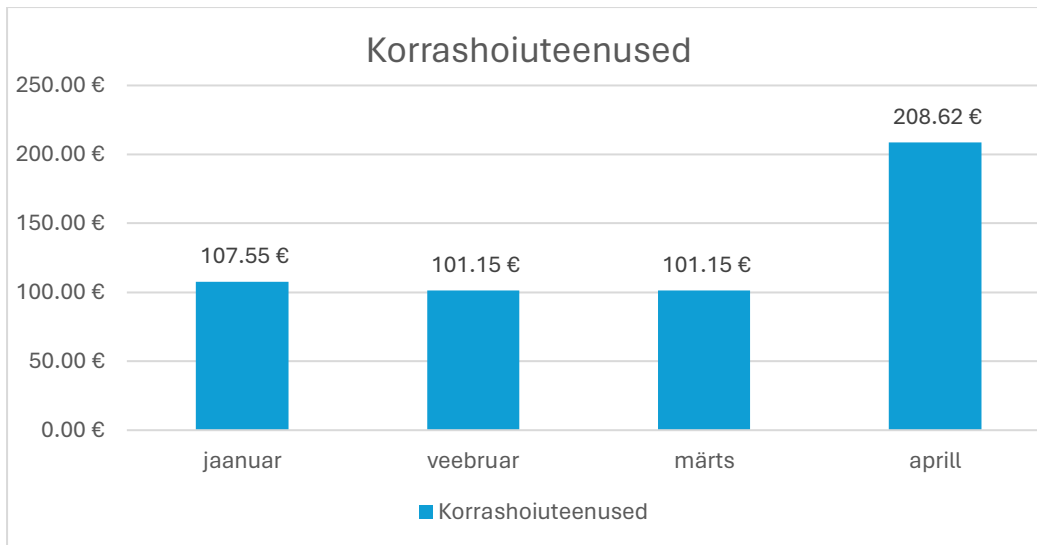
ELEKTER

VESI

Kuu	Elekter kwh	Küte kwh	Vesi m ³
092023	2954	0	41
102023	3492	31,43	41
112023	4005	38,13	39
122023	3170	58,26	30
012024	4072	58,4	49
022024	2617	51,3	31
032024	2477	47,06	38
042024	2675	36,84	42

JÄÄTMED

Oleme prügi juba liigiti kogunud. Alates 2023 aasta sügisest toimub hoones sees prügi sorteerimine liigiti. Igal rühmal on olemas sorteerimisjaamad (Sortaider, <https://sortaider.ee/>). Sorteerimisjaamad on ostetud omadest kuludest. Eraldi kogutakse veel patareisid, metalli jne. Käesoleval õppeaastal on toimunud koostöö Keskkonnakesega ja oleme saanud prügi sorteerimiskoolitused kogu personalile.

Alates 2023 aasta kevadest on meil soetatud 2 kompostrit.

Eelnevatel aastatel on isevalmistatud kompostkastides komposteerinud koos lastega õuealal olevaid taimi, lehti ja kasutanud seda peenardes.

Lastele on korraldatud teemapäevi ja -nädalaid. Rühmades on räägitud prügisorteerimisest ja selle vajalikkusest. Meie maja personal on kahel korral läbinud prügisorteerimise koolituse, mille korraldas Sortaideri õpituba ja Keskkonnakene, Eesti Taaskasutusorganisatsioon MTÜ, rühmades on kasutatud pakendeid ja nn „prügi“ erinevates tegevustes, et anda pakendile uus elu. Jääkmaterjalidest on valminud palju uut: istumisalused, jõulu-kuused, jõulukaunistused, kogumiskastid, küünlad jne.

Meie lasteaias väärtustatakse toitu ja selle tarbimist. Lastele on võimaldatud ise endale toitu serveerida (tõsta toitu niipalju, kui jõuad ära süüa). Lapsed teavad, et tõstavad toitu niipalju kui jõuab süüa. Õpime ka toitu taaskasutama. Järelejäänud toit läheb uuesti ringlusesse. Leib tehakse koos lastega küüslauguleibadeks, järelejäänud puder läheb saia sisse, järelejäänud seemned linnukestele.

PABER

Lasteaias kasutatakse 80% paberivaba dokumendihaldust. Lasteaias on olemas tsentraalne printer. Kogu info edastamine, asjaajamine ja suhtlus toimub elektrooniliselt. Paberit kasutatakse õppematerjali ja töölehtede väljaprintimiseks. Paberijääke kasutatakse erinevates kunstiprojektides.

Analüüs võimaldab meil leida võimalikke kitsaskohti ja suunata järgnevatel perioodidel vajalikke meetmete rakendamisele võtmist kulude vähendamiseks, juhtudel, kus see on võimalik ja mõistlik.

KOKKUVÕTE

Turba Kooli lasteaia osas toimub prügi sorteerimine ning jäätmete käitlemise süsteem on hoolikalt planeeritud, võttes arvesse erinevate jäätmete liike ja nende käitlemise sagedust.

Paberi ja kartongi jäätmed: kuna paberi ja kartongi konteineri tühjenduse sagedus on kaks korda kuus, tuleb jäätmeid hoolikalt sorteerida ja koguda vastavatesse konteineritesse. See süsteem võimaldab tõhusalt hallata paberi ja kartongi jäätmete teket lasteaias.

Olmejäätmed: olmejäätmete konteineri tühjenduse sagedus üks kord nädalas tagab piisava sageduse, et koguda ja käidelda üldiseid segaolmejäätmeid. Oluline on tagada, et lasteaia

personal oleks teadlikum õigest sorteerimisest ja prügi paigutamisest vastavatesse konteineritesse.

Biojätmed: biojätmete konteineri tühjenduse sagedus üks kord nädalas võimaldab biolagunevate jätmete tõhusat kogumist ja komposteerimist. See on oluline samm jätmete ringlussevõtu ja taaskasutamise edendamisel ning aitab vähendada olmejätmete hulka.

Haljastusjätmed: õuealal tekkivad haljastus jätmed kogutakse kokku komposti kastidesse. See keskkonnasõbralik lähenemine võimaldab haljastusjätmete taaskasutamist kompostina, mis omakorda toetab säästvat haljastust ja looduslikku ringlust.

Jätmete sorteerimise ja käitlemise süsteem näitab pühendumist keskkonnasõbralikule praktilisele lähenemisele. Jätkates selliste meetmete rakendamist ja haridustööd jätmete sorteerimise olulisuse osas, saab lasteaed jätkuvalt edendada jätkusuutlikku ja keskkonnasõbralikku käitumist nii laste kui ka töötajate seas.

Kokkuvõttes võib öelda, et Turba Kooli lasteaia osa teeb olulisi samme keskkonnasõbralikuma ja jätkusuutlikuma keskkonna loomise suunas. Meetmete jätkuv rakendamine ja haridustöö laste ja personali seas võivad aidata kaasa veelgi suurematele edusammudele keskkonnakaitse valdkonnas.